

Sygn. akt IV CZ 3/15

POSTANOWIENIE

Dnia 29 kwietnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maria Szulc (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Antoni Górski

SSN Hubert Wrzeszcz

w sprawie z powództwa H. H., H. W., S. W., D. U. i H. U.

przeciwko Gminie Miejskiej B.

o zapłatę i ochronę dóbr osobistych,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 29 kwietnia 2015 r.,

zażalenia powodów H. W. i S. W.

na postanowienie Sądu Apelacyjnego

z dnia 22 października 2014 r.,

uchyla zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Apelacyjny odrzucił na podstawie art. 398⁶ § 1 k.p.c. skargę kasacyjną powodów od wyroku tego Sądu z dnia 31 marca 2014 r. wobec nieopłacenia jej w terminie. Wskazał, że wniosek powodów o zwolnienie od obowiązku uiszczenia opłaty od skargi wpłynął po upływie terminu określonego do jej opłacenia, zaś wniosek ich pełnomocnika o przedłużenie terminu do wniesienia opłaty, jako nie stanowiący terminu sądowego, nie zasługiwał na uwzględnienie.

W zażaleniu na powyższe postanowienie skarżący podnieśli, że nie został rozpoznany merytorycznie wniosek powodów o zwolnienie od obowiązku uiszczenia opłaty zawarty w skardze kasacyjnej, co skutkowało brakiem zwolnienia od tej opłaty mimo wystąpienia ustawowej przesłanki w postaci niemożności jej poniesienia bez uszczerbku w zakresie koniecznego utrzymania skarżących. Wnieśli na podstawie art. 380 w zw. z 398²¹ i 394¹ § 3 k.p.c. o rozpoznanie „wyszczególnionego w poprzedzającym akapicie rozstrzygnięcia Sądu Apelacyjnego obejmującego odmowę zwolnienia skarżących od kosztów sądowych wywołanych złożeniem skargi kasacyjnej” oraz rozpoznanie postanowienia w przedmiocie odrzucenia ponownego wniosku skarżących o zwolnienie od kosztów sądowych wywołanym złożeniem skargi kasacyjnej i zmianę postanowienia w przedmiocie odmowy zwolnienia od kosztów sądowych i zwolnienie zgodnie z wnioskiem oraz o uchylenie postanowienia w przedmiocie odrzucenia skargi kasacyjnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarżący w przytoczonym wyżej wniosku wskazują jedynie przedmiot postanowień objętych wnioskiem złożonym w trybie art. 380 w zw. z 398²¹ i 394¹ § 3 k.p.c., natomiast nie wskazują, których konkretnie postanowień on dotyczy. Jedynie z uzasadnienia zażalenia można wywieść, że wnoszą o poddanie kontroli Sądu Najwyższego postanowienia z dnia 22 października 2014 r. w przedmiocie odrzucenia ponownego wniosku o zwolnienie od opłaty od skargi kasacyjnej, zaś analiza akt prowadzi do jedyne go merytorycznego postanowienia w przedmiocie odmowy zwolnienia od kosztów sądowych z dnia 28 maja 2014 r. Wskazane niedostatki zażalenia nie uchylają jednak możliwości kontroli prawidłowości tych

rozstrzygnięć wobec treści art. 380 k.p.c. Brak podstaw do zakwestionowania prawidłowości postanowienia Sądu Apelacyjnego z dnia 28 maja 2014 r., którym odmówił skarżącemu zwolnienia od kosztów sądowych w zakresie opłaty od skargi kasacyjnej. Wskazane dochody oraz wydatki nie uzasadniają przyjęcia, że uiszczenie opłaty od skargi kasacyjnej nastąpiłoby z uszczerbkiem utrzymania dla nich koniecznego, zwłaszcza że trudno przyjąć, by wydatki w kwocie 500 zł dotyczące napraw wodnokanalizacyjnych, centralnego ogrzewania i malowania pomieszczeń stanowiły stałą pozycję miesięczną utrzymania domu, a nadto zważywszy na długotrwałość procesu skarżący mogli się przygotować na uiszczenie opłaty niewiele przewyższającej łączne miesięczne dochody. Nie można natomiast przyjąć, że ponowny wniosek z dnia 31 marca 2014 r. zawarty w skardze kasacyjnej i rozpoznany postanowieniem z dnia 22 października 2014 r. był oparty wyłącznie na tych samych okolicznościach (art. 107 ust. 2 u.o.k.s.c.), które podlegały rozpoznaniu w postępowaniu zakończonym orzeczeniem merytorycznym. Poza podaniem tożsamyh dochodów skarżący wskazali bowiem na przyjęcie do wspólnego gospodarstwa domowego trojga wnuków i okoliczności uzasadniające tę decyzję. Wniosek podlega więc merytorycznemu rozpoznaniu, a wiarygodność wskazanych okoliczności ocenie Sądu. Błędnie więc skarżący zostali wezwani do uiszczenia opłaty od skargi kasacyjnej a jej nieopłacenie i złożenie kolejnego wniosku z uchybieniem terminu nie może rodzić skutków procesowych w postaci odrzucenia skargi kasacyjnej.

Sąd Najwyższy w ramach art. 380 k.p.c. dokonuje kontroli postanowień nie kończących postępowania w sprawie, natomiast nie orzeka w tym zakresie merytorycznie. Rozstrzygnięcie ponownego wniosku z dnia 22 października 2014 r. pozostaje w kognicji Sądu drugiej instancji, wobec czego wniosek skarżących o zmianę postanowienia w przedmiocie odmowy zwolnienia od kosztów sądowych i zwolnienie zgodnie z wnioskiem nie podlega uwzględnieniu.

Z tych względów orzeczono jak w sentencji na podstawie art. 398¹⁵ w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c.